

זכויות • רשמים • מידע • תובנות
מפניות הציבור בסניפים
ברחבי הארץ

הקו הפתוח - נענים לכל פניה
טלפון: 03-5600-700 שלוחה 1
בין השעות: 10:00-14:00, פקס: 03-5704997
דוא"ל: kav@agudat-i.org

מאת: ישראל קרויזר

הזכות/סייף הקו הפתוח

חופשה משולמת

מעקב צמוד

ב'אגודת ישראל' מציניים, כי כאשר ביטוח לאומי הודיע לכם על דחיית הבקשה ודורש מסמכים, אתם כבר במצב טוב, שכן ידיעת הבעיה חצי פתרון, אך למרבה הצער, הרבה פעמים ביטוח לאומי פועל במחשכים ובמקום להוציא מכתב דרישה מסודר, הוא מחליט על דעת עצמו כי סכומי השכר לא נראים לו ומתקן אותם לפי הישר בעיניו. כך לדוג' נתקלנו השבוע בתובעת שהרוויחה כ-7,500 ש"ח בחודשי הבסיס אך השכר חושב כביכול הרוויחה 5,000 ש"ח בלבד, וזאת ללא שביטוח לאומי כלל לשלוח עדכון והסבר, והסתפק בכך שבמכתב הרגיל הנשלח לכל תובעת צוין השכר בחודשי הבסיס באופן מקוצץ והתווספה שורה לאקונית בסוף המכתב, בה נכתב כי במידה ותמצאו תלושי שכר או מסמכים המעידים אחרת – תביעתכם תיבדק מחדש. על כן, מציניים באגודת ישראל, חשוב מאוד לעקוב אחר המכתב המפרט את האופן בו חישב ביטוח לאומי את תביעתכם ולוודא שהשכר המצוין שם אכן זהה לשכר בפועל. חשוב לציין, כי גם לאחר שכבר פניתם לביטוח לאומי וביקשתם את תיקון החישוב תוך הבאת המסמכים שביטוח לאומי דורש, יש לפקוח עין. כך מספר לנו הר"ר שמואל טייטלבוים, מנהל סניף אגודת ישראל ברחובות, על משפחה שהגיעה לצורך אחר לחלוטין, ובתוך הדברים שם לב כי באחד החודשים הסכום לחישוב דמי הלידה שונה מהשכר בתלוש. כשהפנה את תשומת הלב לכך התברר לו, כי בתחילה קבע ביטוח לאומי שכר שרירותי בגובה 8,800 ש"ח לכל החודשים (כאשר השכר בפועל היה כ-9,500 ש"ח), לאחר שפנו לביטוח לאומי והביאו תלושי שכר והסברים החישוב תוקן, אך בחודש אחד משום מה לא בוצע התיקון ונותר הסכום המקורי שנקבע על ידי ביטוח לאומי, כאשר הפונים כלל לא שמו לב לכך.

החלפת החופשה

זכות נוספת שרבים אולי מודעים אליה אך כמעט ולא מיישמים אותה בפועל, היא הזכאות להחלפת החצי השני של החופשה (החל מהשבוע השביעי) עם האב, מה שעשוי להיות רווחי אם שכרו של האב גבוה יותר, אולם תנאי נדרש הוא חזרתה של האם לעבודה (אם כי לא דווקא לאותו מקום עבודה, וכן ניתן לחזור למשרה חלקית בלבד) מה שרבים לא מעוניינים בו. אולם על האפשרות לקבלת חופשה של שבוע לאב (או עד 3 שבועות בלידת תאומים) במקביל לחופשת האם (הדבר יקצר אמנם את משך החופשה בתשלום אך לא חלה על האם חובה לחזור לעבודה) מה שעשוי להיות רווחי אם שכרו של האב גבוה משמעותית, ובפרט כשהאב נאלץ להעדר מהעבודה.

השאלות שלכם: בשבוע הבא נשתדל לערוך כפעם בפעם מדור שו"ת עם מענה לשאלות הקוראים, ניתן להשאיר שאלות בטלפון 03-5600700 שלוחה 8 או בפקס 035600701.

מה שלא הכרתם ב'דמי לידה' ■ דמי הבראה חצי שנה לאחר הלידה ■ מעקב צמוד אחר ביטוח לאומי ■ תשלום על ימים בהם לא עבדתם

שלפני חג הפסח, ומטבע הדברים השכר יורד, יש לפנות לביטוח לאומי בבקשה שיוסיפו לחישוב את השכר המשוער של הימים בהם לא עבדו. (נציין, כי בד"כ ביטוח לאומי לא שש לבצע חישוב זה ופעמים רבות הם יעדיפו פשוט לחשב את תקופת הבסיס על פי חודשים מוקדמים יותר). בדומה לכך, אם בחודשי הבסיס חלה ירידה בשכר עקב אי יכולת לעבוד מסיבות רפואיות, ניתן לבקש מביטוח לאומי את הקדמת חודשי הבסיס לתקופה מוקדמת יותר.

חשוב לדעת, כי גם אם ירדת השכר בחודשי הבסיס אינה עומדת במדויק בכללים שנקבעו בחוק, אם השכר בחודשים אלו נמוך בצורה משמעותית ואינו משקף את השכר הרגיל, ניתן לפנות לביטוח לאומי ולבקש להקדים את חודשי הבסיס, תוך הסבר על ירידת השכר וציון העובדה כי השכר בחודשים אלו אינו משקף את השכר הרגיל, ולא פעם הם מתחשבים ומתקנים את החישוב.

עלויות שכר

ישנה גם תופעה הפוכה, שהשכר בחודשי הבסיס גבוה יותר, לעתים בסכום משמעותי, ביטוח לאומי לא אוהב זאת, ופעמים רבות סובר כי מדובר בשכר פיקטיבי ומערים קשיים תוך דרישות למסמכים והסברים. לא להבהל, לענות לשאלונים שביטוח לאומי שולח ולהביא את המסמכים המבוקשים, ואף להתייצב לחקירה ככל שהדבר נדרש. אין שום סיבה שתותורו בגלל הלחץ מהבירוקרטיה, עבדתם קשה על הכסף והוא מגיע לכם ביושר.

כדאי לשים לב

- מרבית הנקודות המצוינות בכתבה לגבי חישוב 'דמי לידה' נכונות גם לגבי 'אבטלה' או כל קצבה מחליפת שכר אחרת.
- לא פעם אנו נתקלים אצל עצמאים בבעיות בקבלת 'דמי לידה' עקב תשלומי דמי ביטוח לאומי באיחור, או עקב אי הגדרת המעמד כנדרש, מומלץ מאוד לשלם את דמי הביטוח הלאומי באמצעות הו"ק כדי להמנע מצבירות חובות ושלילת דמי הלידה.
- לא לוותר – כמו שכתבנו בעבר לא פעם, אל תמהרו להכנע גם אם קיבלתם תשובה שלילית. התעקשו, פנו שוב, עררו לועדת תביעות, פנו למבקר המדינה. מנסיונו, הרבה פעמים זה עובד.

אחת הזכויות המוכרות ביותר היא 'דמי לידה', אולם לא פעם אנו מגלים כי חוסר מודעות לזכויות מסוימות גורם להפסד ממון רב. בכתבה השבוע נבדוק אם מגיע לכם עוד כסף.

הפרשים ודמי הבראה

נתחיל עם הפרשי דמי לידה, למרות שרבים שמעו על כך, סביר להניח שרבים עוד יותר לא מכירים זאת. במידה ולאחר הלידה קיבלתם עוד שכר עבור חודשי הבסיס, ניתן לפנות לביטוח לאומי ולבקש את חישוב הפרשי השכר בחודשי הבסיס, כך ש'דמי הלידה' המגיעים לכם יגדלו.

זה יכול לקרות אם לאחר היציאה לחופשה המעסיק גילה כי מגיע לכם שכר נוסף עבור החודשים הקודמים, אם עקב טעות בתלוש השכר, ואם עקב בונוסים על מכירות וכדו' או קידום בדרגה שעודכן רק כעת, אך אפשרות שכחה בהרבה היא 'דמי הבראה' אותם מקבל כל עובד, אשר בדרך כלל משולמים בתשלום אחד בתקופת הקיץ (אם כי יש מעסיקים שמשלמים זאת במס' תשלומים או בעונות אחרות של השנה), במידה והתשלום גבוה מרבע משכר המינימום (1,325 ש"ח נכון להיום) קובע חוק הביטוח הלאומי כי כל תשלום שנת/חד פממי שניתן לעובד כתוספת יש לפרוס אותו על פני 12 חודשים אחרונים, מה שאומר שאם אתם כעת מקבלים 'דמי הבראה' (או כל בונוס שנת/ח"פ אחר) השכר שלכם בשנה האחרונה גדל לפתע, ובמידה וחודשי הבסיס לחל"ד בשנה האחרונה, הרי שאתם זכאים להגדלת התשלום שקיבלתם.

אגב, שימו לב, כי מאותה סיבה בדיוק, על פי החוק, אם דמי ההבראה/בונוס שניתן יהיו בחודשי הבסיס לחל"ד הם לא יחושבו כהכנסה אלא רק באופן יחסי, אלא אם כן דמי ההבראה הינם פחות מרבע משכר המינימום או שהם מחולקים לתשלומים שאינם עולים על הסכום האמור. את טופס הבקשה להפרשים ניתן להשיג במערכת הטפסים האוטומטית של אגודת ישראל. את הבקשות לביטוח לאומי ניתן להגיש רק עד שנה מעת קבלת התשלום מהמעסיק.

ירידות שכר

אם את נושא הפרשי השכר רבים מכירים ומנצלים, הרי שבכל הנוגע ל'ירידות שכר' המודעות נמוכה עוד יותר. תקנות ביטוח לאומי קובעות, כי במידה ובחודשים שלפני היציאה לחופשה השכר ירד, מחמת כך שלא עבדו בחלק מהימים עקב חופשה וכדומה, הרי שיש לחשב את הימים בהם לא עבדו כאילו עבדו בהם והרוויחו על פי השכר הממוצע בחודשים האחרונים. כך לדוגמא, מי שבחודשי הבסיס שלו יש את חודש ניסן, ומקום העבודה אינו פעיל בימי חול המועד, ובמקומות רבים גם בתקופה

נשמח לקבל תגובות, הארות והערות בטל' 03-5600-700 שלוחה 8